

Konwersatorium 11,18.05.2009 (zad. 773-778)

Ćwiczenia 12,19.05.2009 (zad. 759-772)

Kolokwium nr 10, 21.05.2009 (do zad. 778)

9. Szeregi Fouriera.

Szeregiem Fouriera funkcji $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o okresie 2π , całkowalnej na przedziale długości 2π , nazywamy szereg

$$a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx + b_n \sin nx),$$

gdzie

$$a_0 = \frac{1}{2\pi} \int_A^{A+2\pi} f(x) dx$$

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_A^{A+2\pi} f(x) \cos nx dx$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_A^{A+2\pi} f(x) \sin nx dx$$

Powyższe całki nie zależą od wyboru dolnej granicy przedziału całkowania.

Jeżeli ponadto funkcja f jest przedziałami monotoniczna oraz dla każdej liczby rzeczywistej x zachodzi równość

$$f(x) = \frac{f(x^-) + f(x^+)}{2},$$

to f jest (punktowo) sumą swojego szeregu Fouriera.

Równość Parsewala:

$$\int_A^{A+2\pi} f(x)^2 dx = 2\pi a_0^2 + \pi \sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + b_n^2)$$

Wyznaczyć szereg Fouriera funkcji

759. $f(x) = x$ dla $x \in (-\pi, \pi)$ **760.** $f(x) = |x|$ dla $x \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2})$

761. $f(x) = x^2$ dla $x \in (-\pi, \pi)$ **762.** $f(x) = x^2$ dla $x \in (0, 2\pi)$

763. $f(x) = x^2$ dla $x \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2})$ **764.** $f(x) = \left[\frac{x}{\pi}\right]$ dla $x \in (0, 2\pi)$

765. $f(x) = e^x$ dla $x \in (0, 2\pi)$ **766.** $f(x) = e^x$ dla $x \in (-\pi, \pi)$

767. $f(x) = |\sin x|$ dla $x \in (0, 2\pi)$ **768.** $f(x) = e^{|x|}$ dla $x \in (-\pi, \pi)$

769. $f(x) = \sin \frac{3}{2}x$ dla $x \in (0, 2\pi)$

770. $f(x) = \begin{cases} \sin x & \text{dla } x \in (0, \pi) \\ \cos x & \text{dla } x \in (\pi, 2\pi) \end{cases}$

$$771. f(x) = \begin{cases} x^2 & \text{dla } x \in (0, \pi) \\ 0 & \text{dla } x \in (\pi, 2\pi) \end{cases}$$

$$772. f(x) = \begin{cases} -1 & \text{dla } 0 < x < \pi/2 \\ 1 & \text{dla } \pi/2 < x < 2\pi \end{cases}$$

773. Obliczyć

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2 + 1}$$

stosując wzór Parsewala do $f(x) = e^x$ na $(0, 2\pi)$ oraz wstawiając $x = 0$ do szeregu Fouriera tej funkcji. Porównać obydwa wyniki.

774. Obliczyć

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2 - 2}$$

wstawiając $x = 0$ do szeregu Fouriera funkcji $f(x) = \cos(x\sqrt{2})$ na $(0, 2\pi)$.

775. Obliczyć

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^6}$$

używając $f(x) = x(\pi - |x|)$ na $(-\pi, \pi)$.

776. Dowieść, że jeśli f jest funkcją okresową o okresie $2\pi/3$, to w jej szeregu Fouriera $a_n = b_n = 0$ dla n niepodzielnych przez 3.

Normą supremum funkcji f nazywamy liczbę

$$\|f\| = \sup_{x \in D_f} |f(x)|$$

Definicja zbieżności jednostajnej ciągu funkcyjnego:

Ciąg funkcji (f_n) określonych na wspólnej dziedzinie nazywamy zbieżnym **jednostajnie** do f , jeżeli

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|f_n - f\| = 0$$

Jeżeli ciąg (f_n) funkcji ciągłych jest zbieżny jednostajnie do funkcji f , to f jest funkcją ciągłą.

Jeżeli ciąg (f_n) funkcji mających ciągłe pochodne jest zbieżny jednostajnie do funkcji f , a ciąg pochodnych (f'_n) jest zbieżny jednostajnie do funkcji g , to funkcja f jest różniczkowalna i przy tym $f' = g$.

Szereg funkcyjny $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ o wyrazach będących funkcjami określonymi na wspólnej dziedzinie, nazywamy zbieżnym **jednostajnie**, jeżeli ciąg sum częściowych (S_n) określony wzorem

$$S_n = \sum_{k=1}^n f_k$$

jest zbieżny jednostajnie. Tak jak w przypadku szeregów liczbowych, granicę ciągu sum częściowych nazywamy sumą szeregu.

Jeżeli $\sum_{n=1}^{\infty} \|f_n\| < +\infty$, to szereg funkcyjny $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ jest zbieżny jednostajnie.

Jeżeli szereg funkcyjny $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ o wyrazach będących funkcjami ciągłymi, jest zbieżny jednostajnie, to jego suma jest funkcją ciągłą.

Jeżeli wyrazy jednostajnie zbieżnego szeregu funkcyjnego $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ mają ciągłe pochodne, a szereg $\sum_{n=1}^{\infty} f'_n$ też jest zbieżny jednostajnie, to suma szeregu $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ jest funkcją różniczkowalną oraz

$$\left(\sum_{n=1}^{\infty} f_n \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} f'_n$$

777. Dowieść, że szereg trygonometryczny

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin nx}{n^2 + 1}$$

jest zbieżny, a jego suma jest funkcją ciągłą.

778. Dowieść, że szereg trygonometryczny

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin nx}{n^3 + 1}$$

jest zbieżny, a jego suma jest funkcją różniczkowalną i ma ciągłą pochodną.

Zadanie dodatkowe. Zdobyć jakikolwiek sensowny program komputerowy rysujący wykresy funkcji. Narysować wykresy funkcji z wybranych kilku zadań spośród 759-775 (lub funkcji, które pojawiły się na wykładzie) oraz wykresy kilku początkowych sum częściowych ich szeregów Fouriera.

Przy okazji zrobić to samo z sumami początkowymi szeregu MacLaurina (Taylora w zerze) funkcji określonych wzorami $\sin x$, $\ln x$, e^x i paru innych.

W przypadku trudności ze zdobyciem programu postarać się zdobyć względy osoby, która program zdobyła.